

گزارش توصیفی و تحلیلی وضعیت فرهنگی و هنری استان بوشهر

هدف این پژوهش، بررسی وضعیت فرهنگی و هنری استان بوشهر و تحلیل فرصت‌ها و تهدیدها در این منطقه ساحلی جنوب غربی کشور براساس شاخص‌های فرهنگی است. نویسنده این گزارش مهدی معتمدی و ناظر علمی آن اسماعیل افقهی است.

شناخت اوضاع اجتماعی و آگاهی از جریان‌ها و فعالیت‌های فرهنگی و هنری هر منطقه، گویای رشد یا رکود آن سرزمین است و برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری در این حوزه، بدون توجه به واقعیات جامعه و محاسبات و اطلاعات کافی، منجر به سطحی‌نگری شده و اثربخشی سیاست‌ها را با مشکل بی‌عدالتی مواجه می‌کند. این پژوهش از نظر هدف، کاربردی و از نظر نوع داده‌ها، کیفی و از نظر نحوه اجرا، توصیفی از نوع اقدام پژوهی است. ابزار جمع‌آوری اطلاعات، اسناد اداری، منابع کتابخانه‌ای و مصاحبه نیمه ساختاریافته است. پس از مرور کتابخانه‌ای پیشینه سیاست‌گذاری فرهنگی هنری، فهرستی از نقاط ضعف و قوت در استان بوشهر تهیه و بر همین مبنا، از منظر تحلیل کیفی، پژوهش با محور مصاحبه با نخبگان استانی تدوین شد. در این زمینه از متون و نظریات مرتبط با موضوع به شیوه کدگذاری سه‌گانه مولفه‌ها و مقولات استفاده شده و بر اساس آن، به تبیین مبانی موضوع پژوهش، اقدام‌گردیده است. جامعه مشارکت‌کنندگان پژوهش در این بخش عبارت بودند از: بولتن گزارش سالانه دستگاه‌های فرهنگی، خبرگان فرهنگ و هنر شاغل در بخش فرهنگی سازمان‌های دولتی، هنرمندان و هیات رئیسه تشکلهای و انجمن‌های فرهنگی و هنری. نمونه‌گیری با روش هدفمند انجام شد و معیار انتخاب مصاحبه‌شوندگان یکی از شرایط؛ الف) مدیر/متخصص حوزه فرهنگ و هنر؛ ب) فعالان فرهنگی، نویسندگان و هنرمندان؛ پ) عضو هیئت علمی دانشگاه در زمینه فرهنگ و هنر؛ ت) پژوهش‌گر مجرب در زمینه فرهنگ و اجتماع و هنر و.. بود.

مبنای نمونه‌گیری در این پژوهش، اشباع نظری بود و بر این اساس، تعداد ۱۵ نفر از نخبگان فرهنگی مورد مصاحبه قرار گرفتند. با تحلیل مدل SWOT و ارزیابی از وضعیت موجود، مولفه‌ها و شاخص عملکرد نهادهای فرهنگی استان بوشهر شناسایی و با محور سنجش عدالت توزیعی، نتایج ذیل حاصل شد:

مهم‌ترین فرصت‌ها و نقاط قوت فرهنگ و هنر استان بوشهر، عبارت‌اند از: پیشینه کهن استان در عرضه فرهنگ و هنر بومی؛ همجواری با کشورهای حاشیه خلیج فارس؛ تنوع فرهنگی و غلظت اعتقادی به مذهب تشیع؛ موسیقی منحصر به فرد بندری؛ حضور نیروی انسانی جوان و با انگیزه در عرضه فرهنگ و هنر؛

مهم‌ترین تهدیدها و نقاط ضعف استان بوشهر نیز عبارت‌اند از: نقش‌آفرینی ناکافی اصحاب معنوی و مدیران ارشد از مقوله فرهنگ و هنر - فقدان تشکیلات ویژه‌ی برنامه‌ریزی حرفه‌ای در حوزه فرهنگ و هنر، کم‌توجهی به جنبه‌های مثبت و اثرگذار فرهنگ اسلامی، ایرانی؛ نبود توجه لازم به حمایت از مولفان، مترجمان و ناشران و گردانندگان فرهنگ و هنر؛ نبود توجه لازم به رسانه‌های سنتی و نوین در عرصه بهره‌برداری فرهنگی هنری؛ پایین بودن سهم بخش فرهنگ و هنر از اعتبارات ملی و محلی.

ظرفیت‌های ویژه استان بوشهر، از نظر اقتصادی در حوزه انرژی و دریا و کشاورزی خارج از فصل است و از نظر فرهنگی، تعلقات مذهبی و مولفه‌های فرهنگی و هنری است. خواسته‌های عمده مردم در زمینه توسعه عدالت

محورانه زیرساخت‌ها و امکانات و توجه ویژه به عناصر فرهنگ بومی و هنرمندان استانی است.